

Deel 1 Taaldenken: zinnen onderzoeken

1 a Markeer in elke zin: /5

GEEL ▶ het onderwerp.

GROEN ▶ het werkwoord of de werkwoorden die zeggen wat het onderwerp doet of wat ermee gebeurt.

ROZE ▶ het werkwoord en de andere woorden die zeggen hoe of wat het onderwerp is of wordt.

b Onderstreep in elke zin de persoonsvorm. /2,5

geel/groen

1 De brandweer moet de brand met grote middelen blussen.

groen/geel

2 Waarom ontdekte niemand de brand eerder?

geel/2x groen

3 Een traumahelikopter heeft het slachtoffer naar het ziekenhuis gebracht.

geel/2x roze

4 Veel bewoners in de omgeving werden 's nachts wakker door het lawaai.

roze/geel/roze

5 Na twee uur blussen was de situatie veilig.

2 a Maak de zin langer. Vul aan met: /1

- een zinsdeel dat antwoord geeft op de vraag: wat?
- een zinsdeel dat antwoord geeft op de vraag: voor wie?

Siem onderzoekt bv. de grotten voor de burgemeester.

b Maak de zin langer. Vul aan met: /1

- een zinsdeel dat antwoord geeft op de vraag: wanneer?
- een zinsdeel dat antwoord geeft op de vraag: waar?

Mijn oom was huisarts.

Mijn oom was bv. vroeger huisarts bv. in Dendermonde.

3 Vervang de gekleurde zinsdelen door een verwijswoord. /2

1 Mijn zusje gaf bloemen aan haar vriendin.

Zij gaf ze aan haar vriendin.

2 Mijn vriend kocht dat boek voor mijn verjaardag.

Hij kocht het (dat) voor mijn verjaardag.

4 a Markeer in elke zin: /2

- GEEL ▶ het onderwerp.
- GROEN ▶ het werkwoord of de werkwoorden die zeggen wat het onderwerp doet of wat ermee gebeurt.
- ROZE ▶ het werkwoord en de andere woorden die zeggen hoe of wat het onderwerp is of wordt.

b Onderstreep in elke zin de persoonsvorm. /1

c Zoek de andere zinsdelen aan de hand van de vragen. /2,5

Duid ze aan met vinkjes in de zin en schrijf het vraagwoord eronder.

1	Onderwerp/rest van de zin	
groen/geel	Tijdens het weekend bakte mijn zusje een heerlijke appeltaart voor mijn moeder.	
	<i>Wanneer?</i>	<i>Wat?</i> <i>Voor wie?</i>
	Werkwoord(en) + bij zijn of worden: ander(e) woord(en)	Andere zinsdelen
	<i>bakte</i>	<i>Tijdens het weekend een heerlijke appeltaart voor mijn moeder</i>
	Wat?	<i>een heerlijke appeltaart</i>
	Waar?	_____
	Wanneer?	<i>Tijdens het weekend</i>
	Waarmee?	_____
	Aan of voor wie?	<i>voor mijn moeder</i>
	Hoe?	_____
	Waarom/ Waarvoor?	_____

2

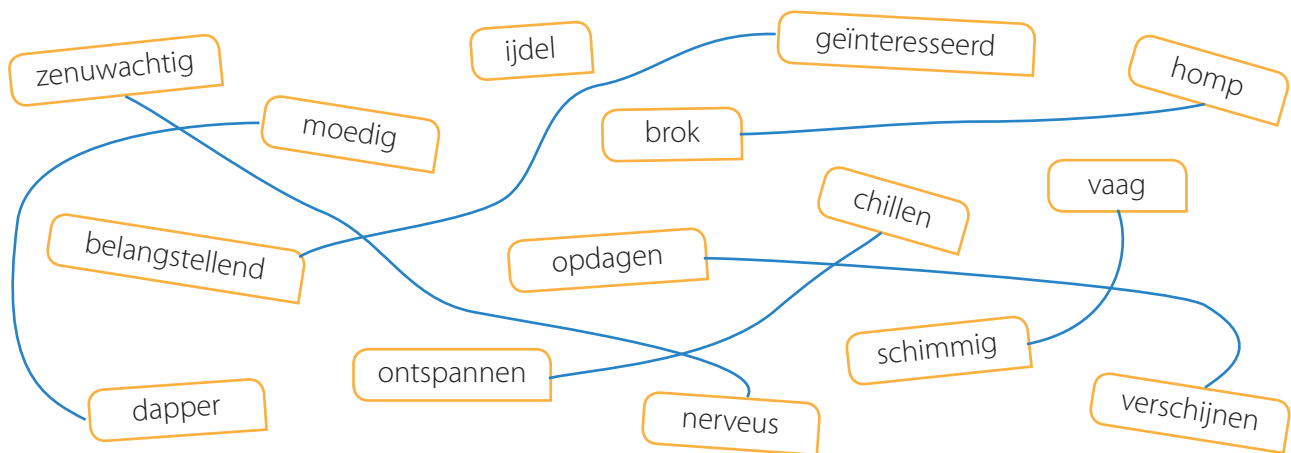
roze/geel/roze

Onderwerp/rest van de zin															
Voor een wiskundetoets word ik dagen op voorhand zenuwachtig . <i>Waarvoor?</i> _____ <i>Wanneer?</i> _____															
Werkwoord(en) + bij zijn of worden: ander(e) woord(en)	Andere zinsdelen														
<i>word zenuwachtig</i>	<i>Voor een wiskundetoets dagen op voorhand</i>														
	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 30%;">Wat?</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>Waar?</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>Wanneer?</td> <td><i>dagen op voorhand</i></td> </tr> <tr> <td>Waarmee?</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>Aan of voor wie?</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>Hoe?</td> <td>_____</td> </tr> <tr> <td>Waarom/ Waarvoor?</td> <td><i>Voor een wiskundetoets</i></td> </tr> </table>	Wat?	_____	Waar?	_____	Wanneer?	<i>dagen op voorhand</i>	Waarmee?	_____	Aan of voor wie?	_____	Hoe?	_____	Waarom/ Waarvoor?	<i>Voor een wiskundetoets</i>
Wat?	_____														
Waar?	_____														
Wanneer?	<i>dagen op voorhand</i>														
Waarmee?	_____														
Aan of voor wie?	_____														
Hoe?	_____														
Waarom/ Waarvoor?	<i>Voor een wiskundetoets</i>														

Deel 2 Taaldenken: woorden uit het thema

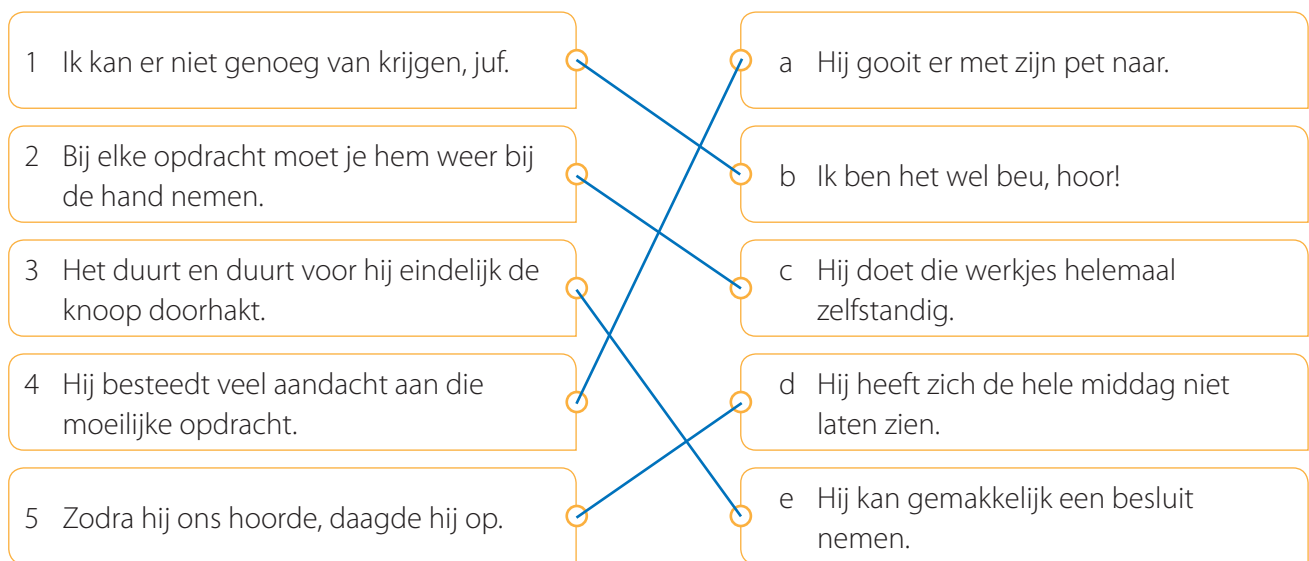
5 Verbind synoniemen met elkaar.

/3,5

6 Trek een lijn naar de zin die het tegengestelde betekent.

/2,5

7 Bedenk bij elk woord een synoniem en een tegenstelling.

/2

	Synoniem	Tegenstelling
kwijtraken	<u> bv. verliezen </u>	<u> bv. vinden, bijhouden </u>
aardig	<u> bv. lief </u>	<u> bv. stout, gemeen </u>
eenvoudig	<u> bv. gemakkelijk </u>	<u> bv. moeilijk </u>
bleek	<u> bv. wit, vaal </u>	<u> bv. zwart, donker </u>

Ik denk dat ik voor mijn toets ___ /25 zal behalen.

Ik vind dat voor mij:

- zeer goed
- goed
- niet goed

Dit wil ik over de toets vertellen:

- Ik vind de toets moeilijk/gemakkelijk.
- Ik begrijp oefening ___ niet.

Je behaalde ___ /25 op je toets.

Ik vind dat voor jou:

- zeer goed
- goed
- niet goed

Ik geef je de volgende tips:

- Herhaal de aangekruiste taalweters.
 - Wat is een synoniem?
 - Wat is een tegenstelling?
 - Waaruit bestaat een zin?
 - Wat is een onderwerp?
 - Wat is een onderwerp? Hoe vind ik het onderwerp?
 - Wat is een persoonsvorm? Hoe vind ik de persoonsvorm?
 - Welk zinsdeel zegt wat het onderwerp doet of wat ermee gebeurt?
 - Welk zinsdeel zegt wat of hoe iemand is of wordt?
 - Wat is een zinsdeel?
 - Welk zinsdeel in de rest van de zin geeft een antwoord op de vraag: hoe, wanneer, waar, waarom?
 - Welk zinsdeel in de rest van de zin geeft een antwoord op de vraag: wie of wat?
 - Welk zinsdeel in de rest van de zin geeft een antwoord op de vraag: aan wie of voor wie?
- Herhaal de woorden met kopieerblad 1 van les 15.
